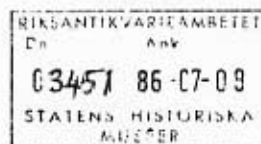

1986-06-19

11.392-1109-77
jfr 11.392-1090-77
11.392-1091-77
11.126-3538-78

Byggnadsminnesförklaring av vissa byggnader på stg 1431 och 1432 inom Gustafsberg, Uddevalla kommun

För byggnaderna Slottet, Snäckan, Bikupan, Ettan och Tvåan, tillhöriga Gustavbergsstiftelsen har länsstyrelsen den 19 september 1950 utfärdat skyddsföreskrifter enligt lagen (1942:354) om skydd för kulturhistoriskt märkliga byggnader. Nämnada lag ersattes 1961 av lagen (1960:690) om byggnadsminnen. Jämlikt övergångsbestämmelserna till sistnämnda lag samt 3 § Kungl Maj:ts kungörelse (1960:691) med närmare bestämmelser rörande tillämpningen av lagen om byggnadsminnen har riksantikvarieämbetet 1962 tagit upp frågan huruvida dessa byggnader skall förklaras för byggnadsminne enligt lagen om byggnadsminnen. Ärendet har därefter på grund av lagändring överlämnats till länsstyrelsen för vidare handläggning.

Länsstyrelsen uppdrog 1977 åt konstvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet att göra en inventering av Gustafsbergsområdet, som publicerades i en rapport 1978. Materialet har sedermera kompletterats genom Bohusläns museum och länsantikvarien.

Gustafsbergsområdet förklarades den 1 februari 1980 som naturvårdsområde. För området gäller också nybyggnadsförbud jämlikt 86 § byggnadslagen enligt beslut den 3 april 1978.

De byggnader som tidigare skyddats ingår i den större anläggning som Gustafsberg utgör. Länsstyrelsen anser att anläggningen som helhet har ett så högt värde att även övriga äldre byggnader som ingår i anläggningen bör ingå i byggnadsminnesförklaringen.

Inom området finns såväl privatägda byggnader som byggnader som ägs av Gustafsbergsstiftelsen. Detta beslut omfattar endast de byggnader som ägs av stiftelsen. Länsstyrelsen avser att senare pröva frågan om byggnadsminnesförklaring av vissa av de privatägda byggnaderna. Två av dessa är tills vidare skyddade enligt 1942 års lag (Villa Carolina och Villa Ekbacken).

Ärendet har varit remitterat till Gustafsbergsstiftelsen såsom ägare, byggnadsnämnden i Uddevalla kommun och riksantikvarieämbetet. Samtliga tillstyrker en byggnadsminnesförklaring med de av länsantikvarien föreslagna skyddsbestämmelserna.

1986-06-19

11.392-1109-77
jfr 11.392-1090-77
11.392-1091-77
11.126-3538-78

Gustafsberg brukar sägas vara Sveriges första havsbadort. Den levde vidare som sådan och utvecklades under 1800-talet till en funktionell och arkitektoniskt differentierad miljö. Men Gustafsberg har inte enbart sin betydelse som havsbadort utan även som barnhus med skola alltsedan 1700-talet. Dessutom har stället alltsedan 1700-talets början varit något av en brunnsort med två mineralhaltiga källor på platsen för nuvarande restauranterna. Gustafsberg skulle inte ha haft en sådan sammanhängande utveckling hos bad- och brunnsinrättningarna om inte egendomen som helhet styrts av den direktion som alltsedan 1770-talet varit barnhusets verkställande ledning. Det intresse vi i dag fäster vid Gustafsberg ur allmänhistorisk synpunkt sammanhänger med ställets dubbla funktion som barnhus och rekreationsanläggning. De bevarade byggnaderna speglar väl denna dubbla funktion även om badinrättningens byggnader är fler och mer differentierade än skolans. Byggnaderna daterar sig från 1770-talet då gården Baggetofta blev barnhuset Gustafsberg till 1897, då det nya skolhuset i tegel stod färdigt. Byggnaderna är väl bevarade och har under senare år rustats upp. De har i några fall fått nya funktioner. Bl a har badhuset blivit vandrarhem.

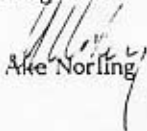
Länsstyrelsen beslutar enligt 1 § byggnadsminneslagen (1960:690) att de byggnader inom Gustafsberg som är markerade på en till beslutet hörande karta och redovisade i särskild förteckning i bilaga 1 skall förklaras som byggnadsminnen. För dessa skall gälla de skyddsföreskrifter som framgår av samma bilaga.

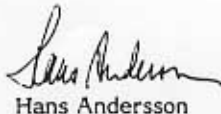
Beträffande området skydd i övrigt hänvisar länsstyrelsen till föreskrifterna i det beslut om naturvårdsområde som länsstyrelsen fattade den 1 februari 1980 (11.126-3538-78).

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten i Göteborg inom tre veckor, se bilaga (formulär 1).

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Åke Norling, ledamöterna Erling Sundwall, Lars-Åke Skager, Marie-Christine von Sydow, Eivon Gidsäter, Johnny Andersson, Bengt-Olof Thylén, Jan-Olle Folkesson, Ingemar Svensson, Majken Ericsson, Stig Grauers, Ulla Arnholm, Elving Andersson, Elof Karlsson samt tjänstgörande suppleanten Kurt Axelsson.

I den slutliga handläggningen deltog även tf länsråd Lennart Grönberg, länsassessor Margareta Koch, länsarkitekt Ingegerd Ågren, byrådirektör Gunnar Storm och länsantikvarie Hans Andersson, den sistnämnde föredragande.

Åke Norling

Hans Andersson

exp v g v

Den som vill klaga över länsstyrelsens beslut skall göra det genom att skriva till Kammarrätten i Göteborg, Box 1531, 401 50 GÖTEBORG.

Skrivelsen skall ha kommit in till kammarrätten inom den tid som markerats med kryss

- tre veckor från den dag då den som överklagar fått del av beslutet
- två månader från den dag då den som överklagar fått del av beslutet
- två månader från dagen för beslutet
-

UPPLYSNINGAR

I skrivelsen anges

- 1 namnet på den som överklagar, personnummer, postadress och telefonnummer
- 2 beslutet som överklagas (länsstyrelsens namn, dag för beslutet och diarienummer)
- 3 vilken ändring som begäres i länsstyrelsens beslut och de skäl som åberopas för ändringen.

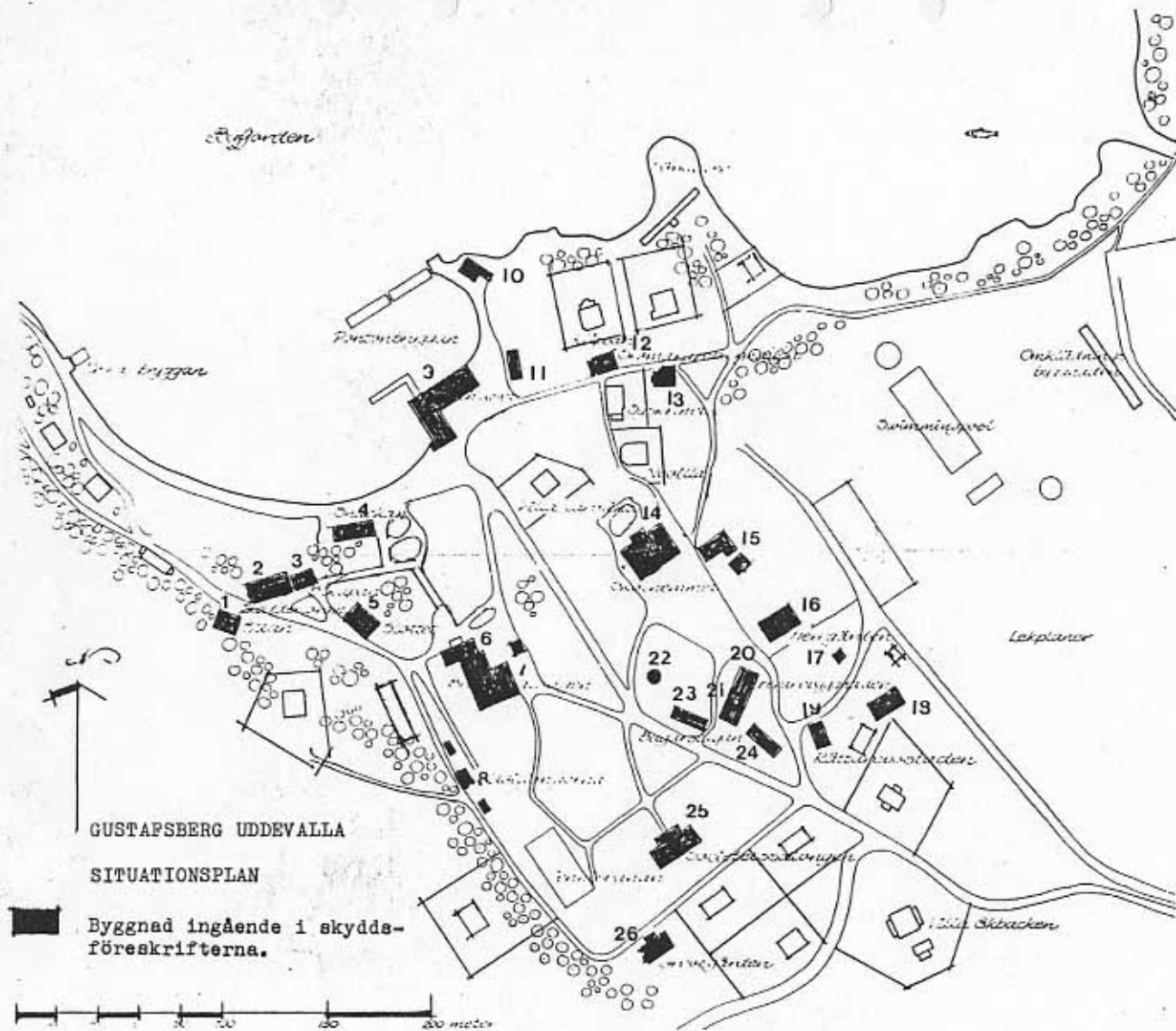
Skrivelsen skall vara egenhändigt undertecknad av den som överklagar eller dennes ombud.

Skyddsföreskrifter för byggnader på stg 1431 och 1432 inom Gustafsberg i Uddevalla kommun

- 1 De byggnader, som markerats med nr 1 till och med nr 26, på bifogad situationsplan och förteckning får ej rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
- 2 I det inre av byggnaderna nr 1 till och med nr 26 får ej vidtagas sådana åtgärder som medför ingrepp i bärande stomme.
- 3 I byggnaderna nr 1 till och med nr 9 samt byggnaderna nr 16, 20, 25 och 26 får i de rum som kryssmarkerats på bifogade planritningar ej vidtagas förändringar av rumsindelning och inredning.
- 4 Samtliga byggnader skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Länsstyrelsen lämnar råd i fråga om underhållet av byggnaderna.

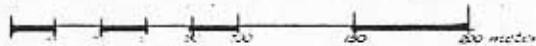
Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter finnes nödvändiga för att byggnaden skall vara till nytta eller om sådan ändring eljest kan anses påkallad av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 § lagen om byggnadsminnen meddela tillstånd härtill.

GUSTAFSBERG UDDEVALLA

SITUATIONSPLAN

 Byggnad ingående i skydds-föreskrifterna.

GUSTAFSBERG

Uddevalla kommun

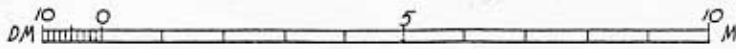
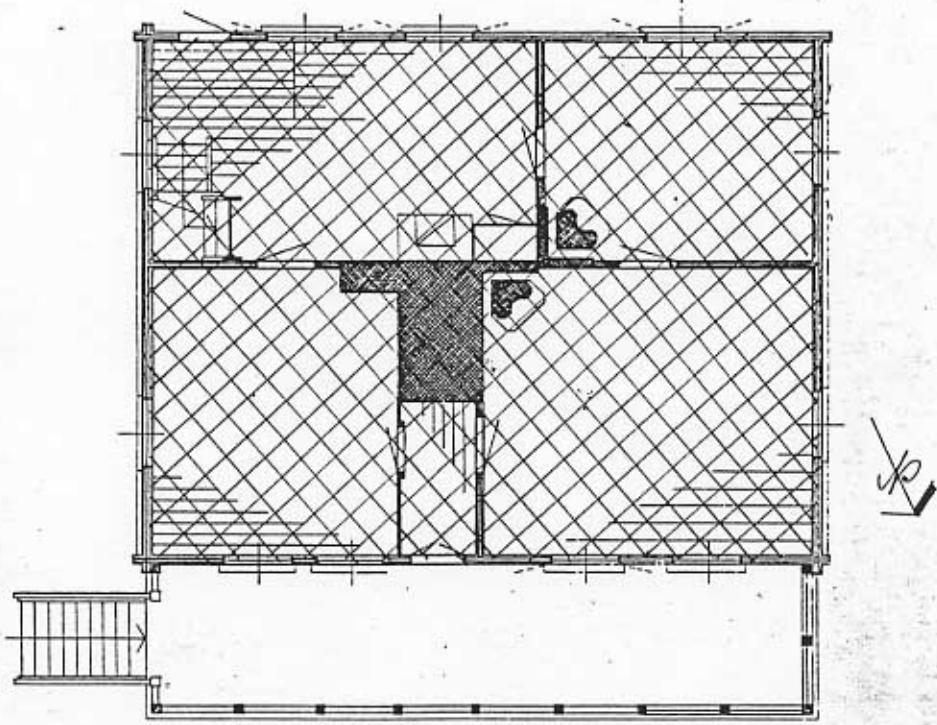
Förteckning över de byggnader som omfattas av skydds-
föreskrifter. Numrering enligt bilaga nr 1.

Byggnad	Skydd		
	exteriör	interiör enl markering	fast inredning
1 Ettan	x	x	
2 Tvåan	x	x	
3 Bikupan	x	x	
4 Snäckan	x	x	
5 Slottet	x	x	tapeter i rum 1,2,6
6 Brunssalongen	x	x	
7 Restaurangbyggnaden	x	x	
8 Tre paviljonger	x	x	
9 f d Varmbadhuset	x	x	del av vind samt badhytt.
10 Sjöstugan	x		
11 Gula huset	x		
12 Skomakarebyggnad	x		
13 Logen	x		
14 f d Skolhuset	x		
15 f d Köksbyggnaden	x		
16 Herrgården	x	x	
17 Smedjan	x		
18 Magasin	x		
19 Rättarebostaden	x		
20 Kamrerarebyggnaden	x	x	
21 Direktörsvillan	x		
22 f d Arkivbyggnaden	x		
23 Bagarstugan	x		
24 Verkstaden	x		
25 Societetshuset	x	x	
26 Grefvegården	x	x	

tillhör skyddsföreskrifterna
för
Byggnad nr 1.
"Ettan".

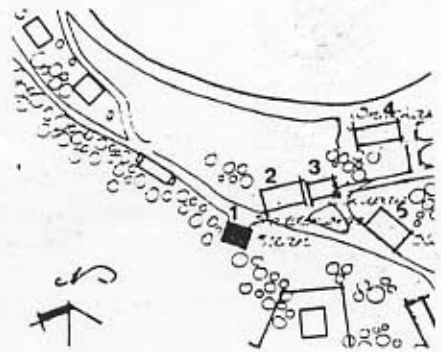

skyddad rumsdis-
position

Bottenplan i skala 1:100

Del av situationsplan

tillhör skyddsföreskrifterna

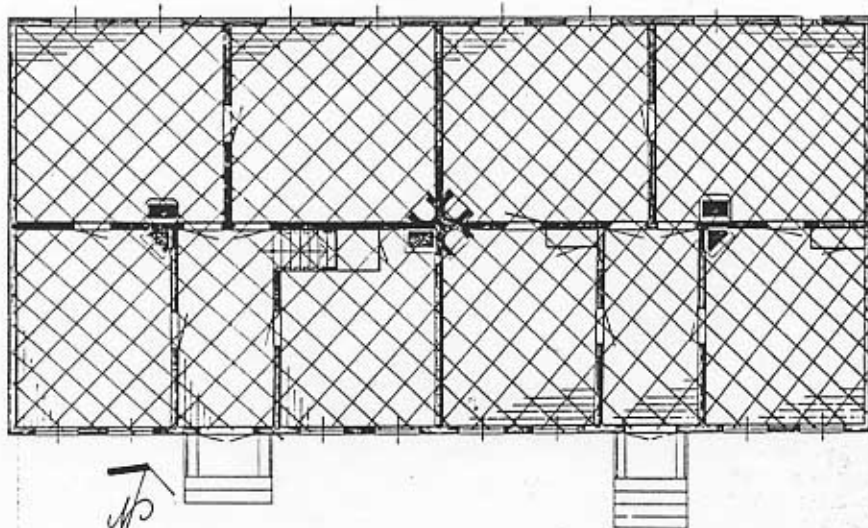
för

byggnad nr 2.

" Tvåan ".

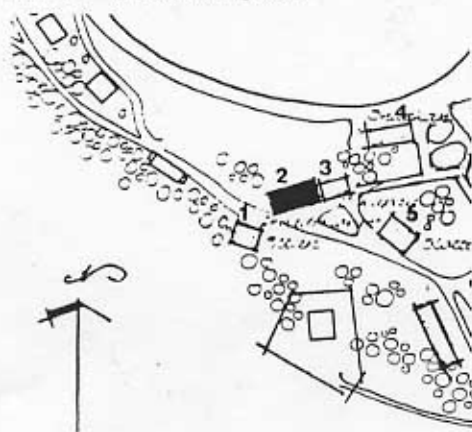

skyddad rumsdisposition

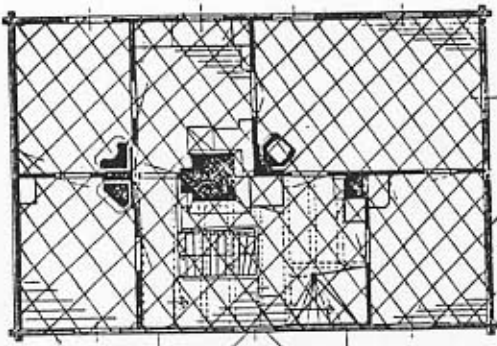

Bottenplan

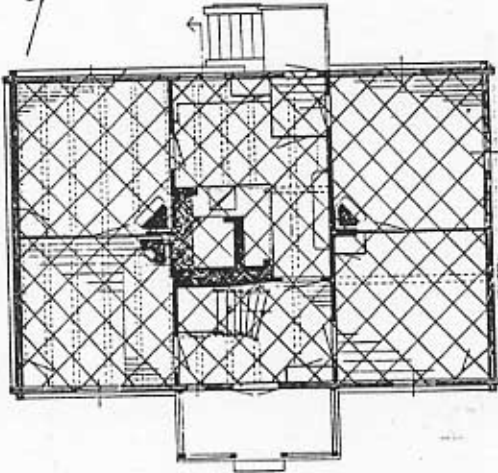
Del av situationsplan

tillhör skyddsföreskrifterna
för
byggnad nr 3.
" Bikupan "

VÅNINGEN I TR

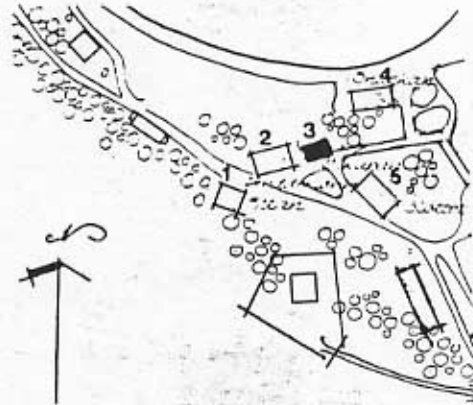
BOTTENVÅNINGEN

Planer

skyddad rumsdisp
position.

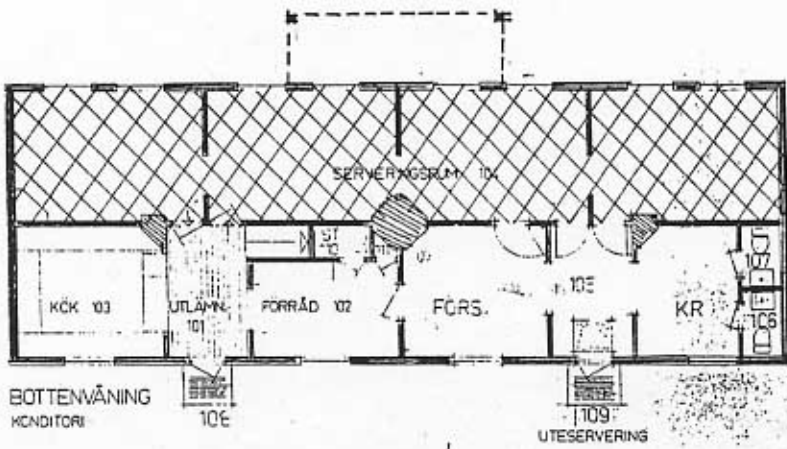

Del av situationsplan

tillhör skyddsföreskrifterna
för
byggnad nr 4.
" Snäckan "

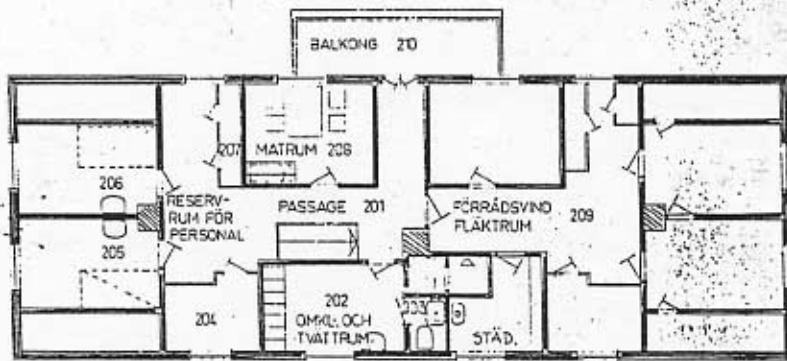

skyddad rumsdisp.

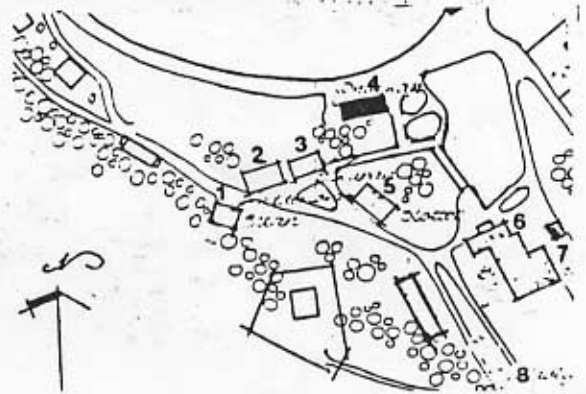
BOTTENVÅNING
KONDITION

UTESERVERING

VINDSVÅNING

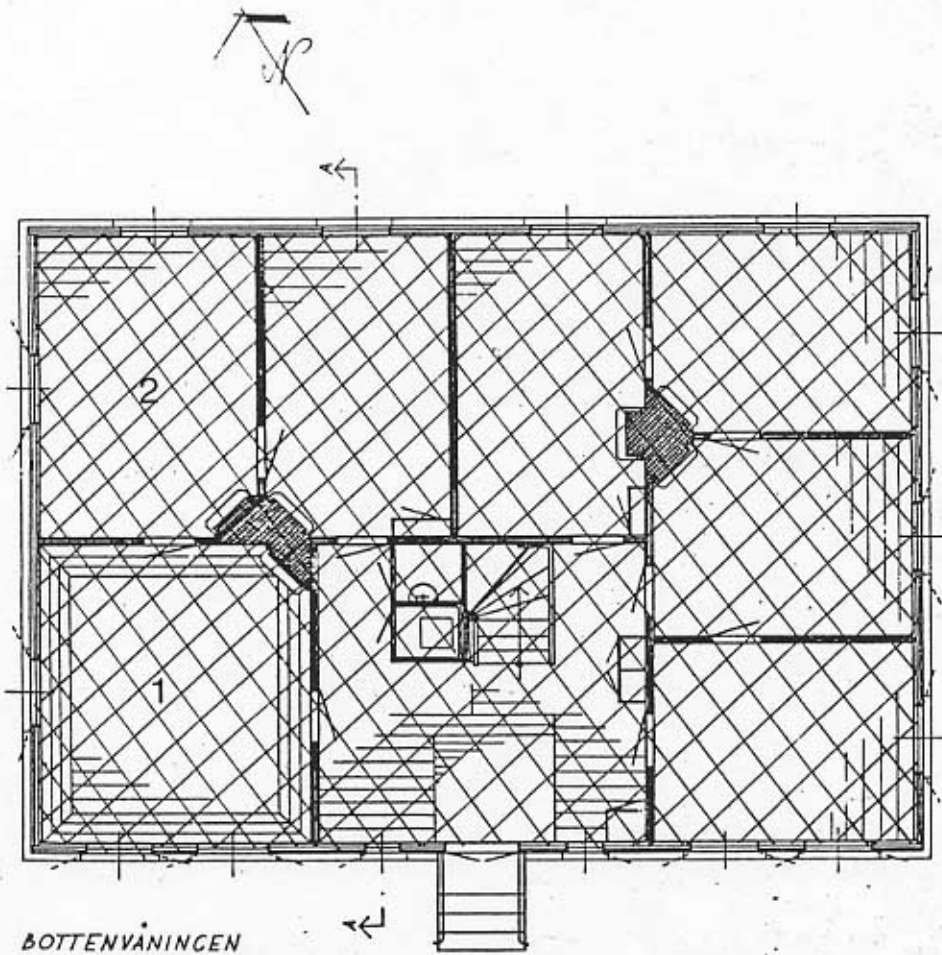
Del av situationsplan

tillhör skyddsföreskrifterna
för
byggnad nr 5.
" Slottet "

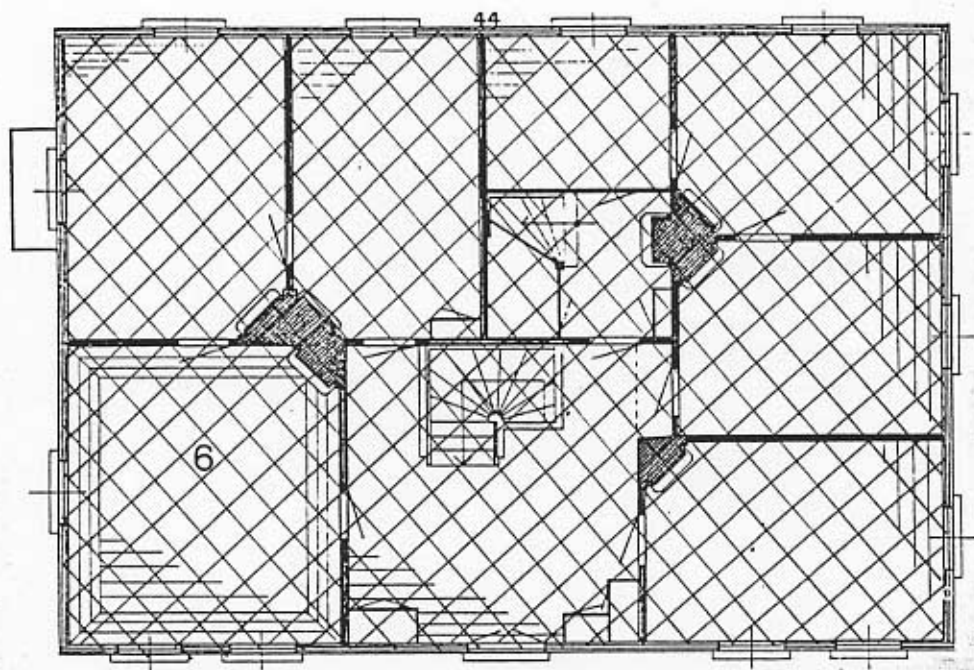
skyddad interiör
och rumsdisponering.

tillhör skyddsföreskrifterna
för
byggnad nr 5.
"Slottet"

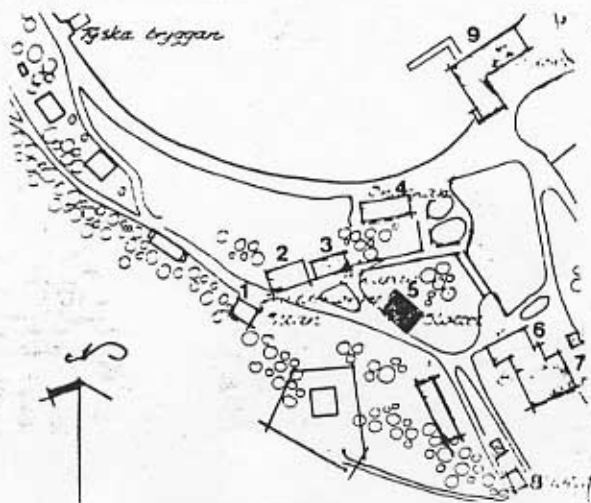

skyddad interiör
och rumdisponering.

ÖVERNÄNGEN

Åriska bryggar

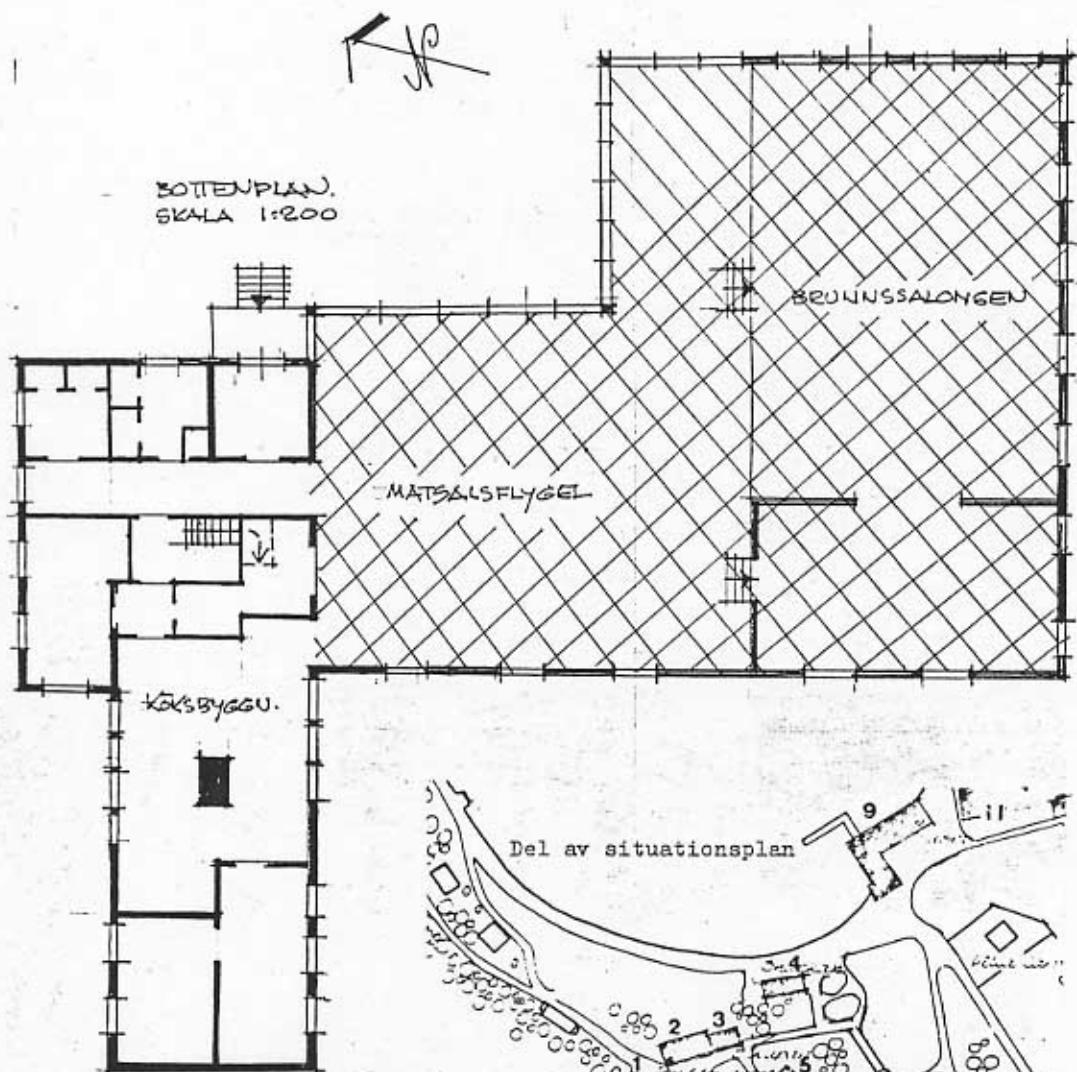

Del av situationsplan

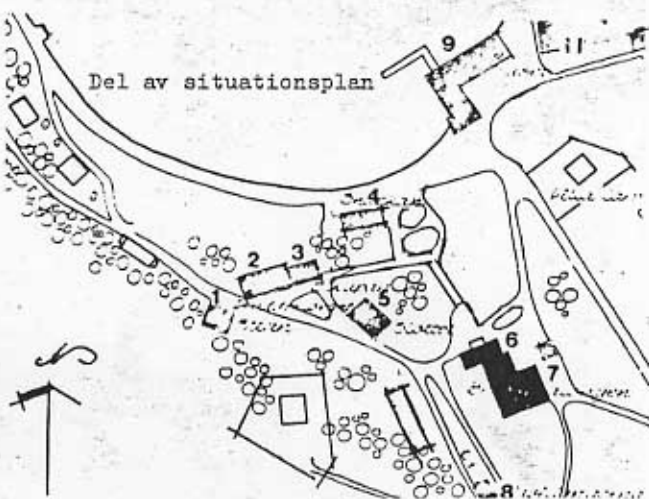
tillhör skyddsföreskrifterna
för
byggnad nr 6 och 7
Brunnssalongen. Restaurangbyggnaden.

 = skyddad rumsdis -
position

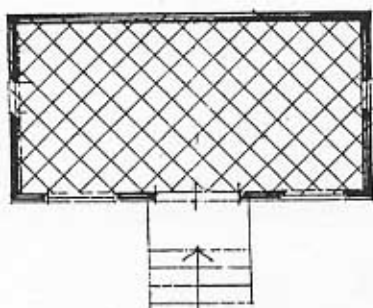
BOTTENPLAN.
SKALA 1:200

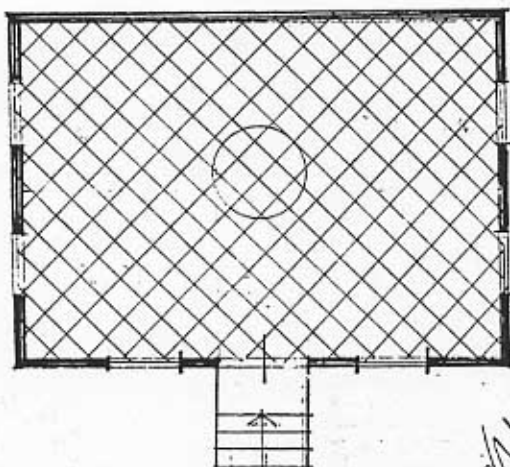
Del av situationsplan

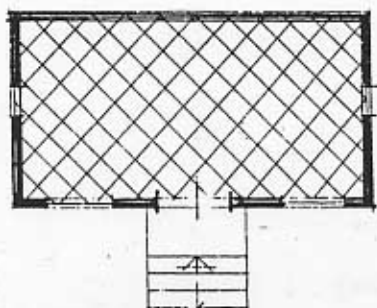
tilhör skyddsföreskrifterna
för byggnaderna nr 8,
bestående av tre paviljonger.

Paviljong nr 1.

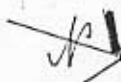

Paviljong nr 2.

Paviljong nr 3.

 - skyddad rumsdisposition

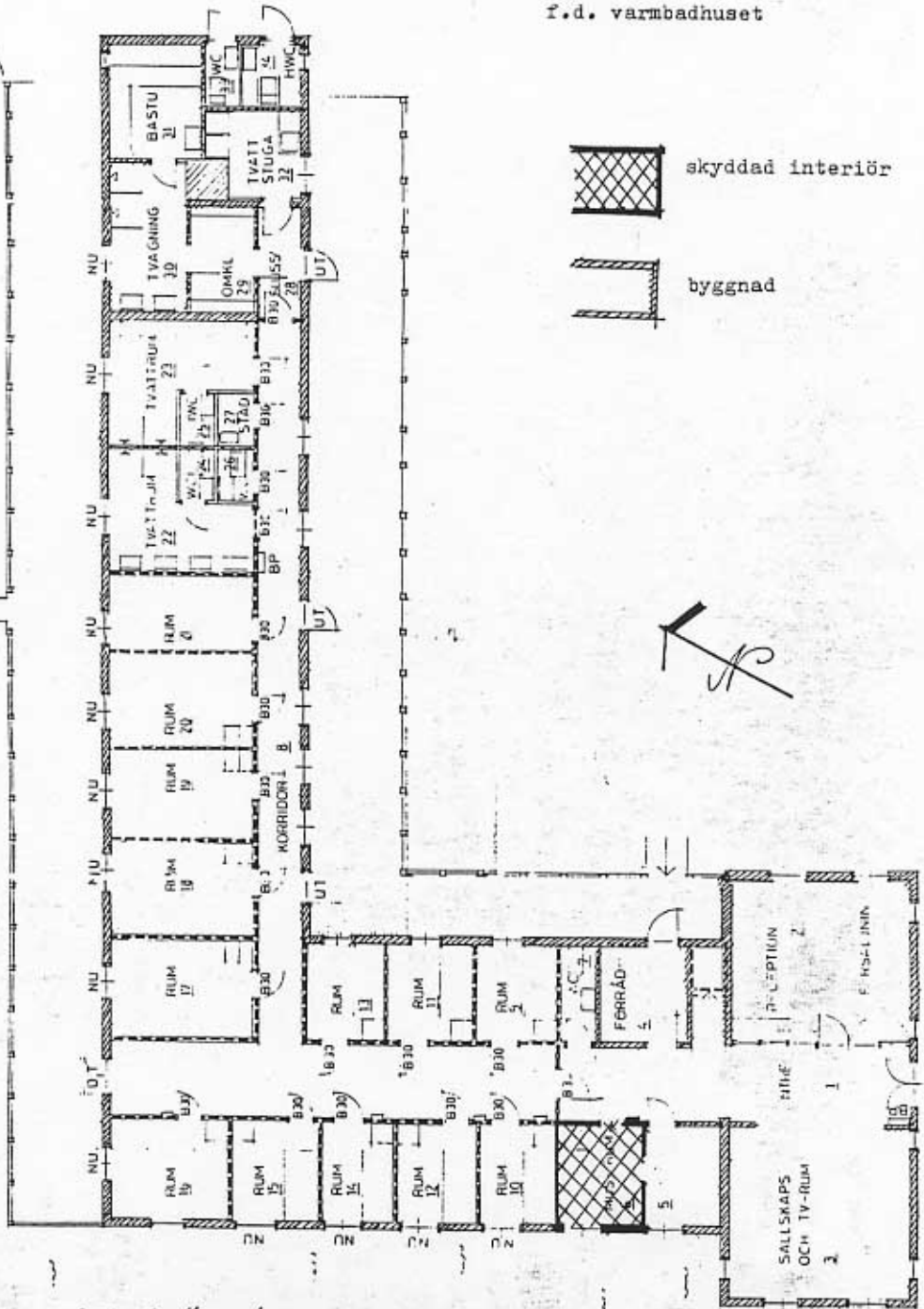

Del av situationsplan

tillhör skyddsöreskrifterna
för

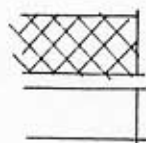
Byggnad nr 9

f.d. varmbadhuset

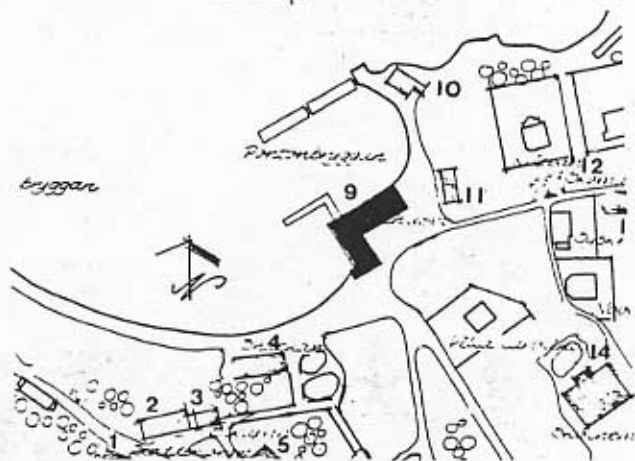
tillhör skyddsföreskrifterna
för

Byggnad nr 9
f.d. varmbadhuset.

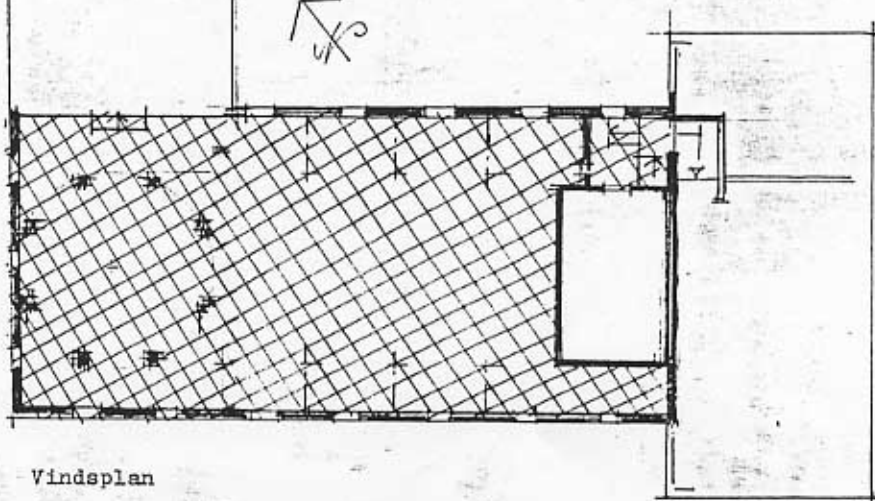

skyddad interiör

byggnad

Del av situationsplan

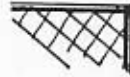

Vindsplan

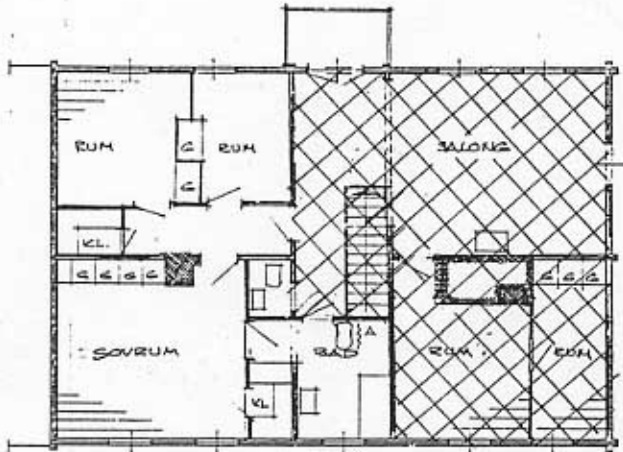
tillhör skyddsbestämmelserna

för

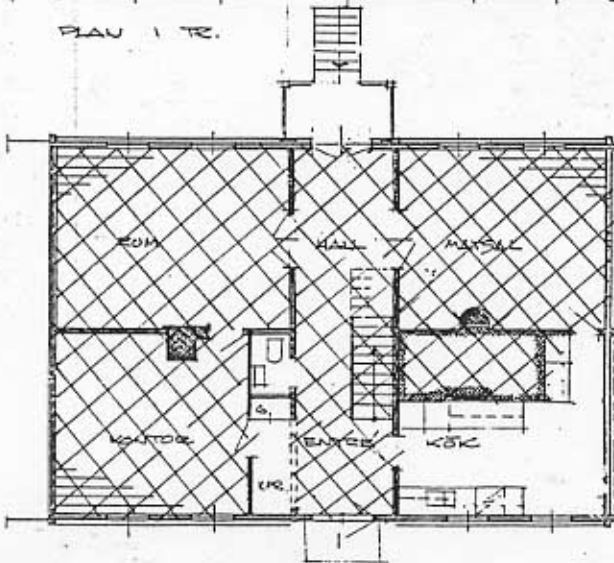
byggnad nr 20 "Kamrerarebyggnaden".

skyddad rumsdisp.

PLAN 1 TE.

BOTTEPLAN.

Del av situationplan

tillhör skyddsbestämmelserna
 för
 byggnad nr 16 "Herrgården"

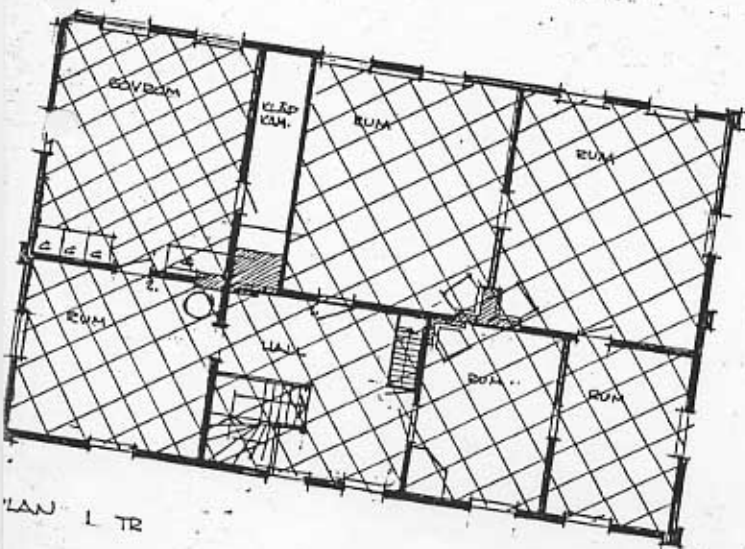
skyddad rums-
 interiör.

BOTTENPLAN

Del av situations-
 plan.

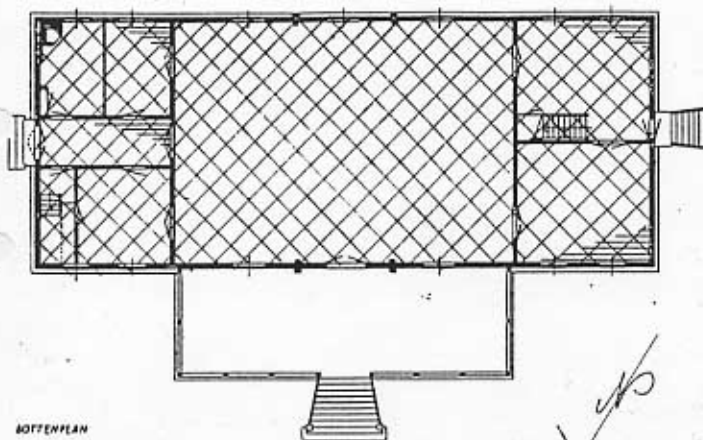

PLAN I TR

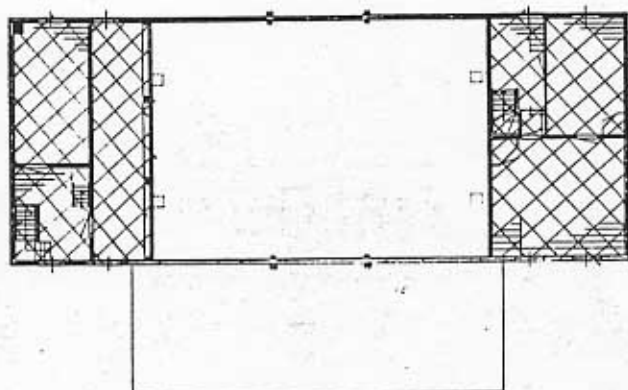
tillhör skyddsföreskrifterna
för
byggnad nr 25.
Societetshuset

skyddad rums-
disposition

BOTTENPLAN

ÖVERPLAN

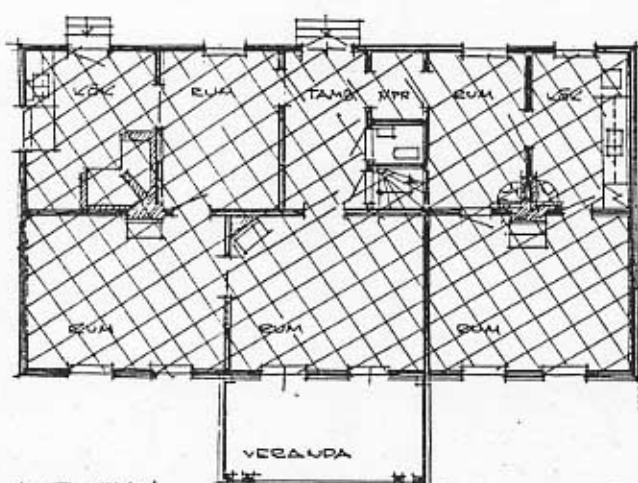

Del av situationsplan

tillhör skyddsföreskrifterna
 för
 byggnad nr 26 "Grevegården"

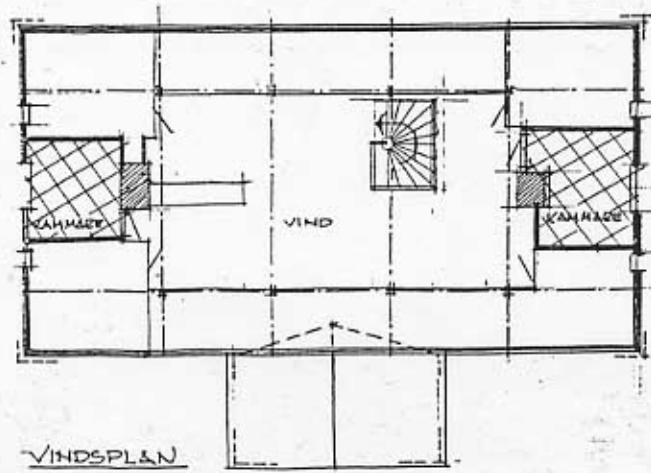
skyddad rumsdisp.

BOTTENPLAN

Del av situationsplan

VINDSPLAN

